

"Santanka" Savaitinis Laikraštis

Eina Pėtnyčiomis, Cleveland, Ohio.

METINĖ PRENUMERATA:

Suvientyse Valstijose \$1.00

Kitose Viešpatystėse \$1.50

Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metai skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskite laišku. Adresuokite:

P. SZUKYS,

2120 St. Clair Ave. - Cleveland, Ohio

SANTANKA

Lithuanian Weekly "Santanka"

THE PEACE.

Published Weekly at Cleveland, Ohio

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In United States \$1.00

To Foreign Countries \$1.50

Advertising rates on application. Address:

P. SZUKYS,

2120 St. Clair Ave. - Cleveland, Ohio

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

Metai II. (Vol. II) No. 11.

Cleveland, O., Penktadienis, Kovo (March) d.17, 1916 m.

Kaina 3c

MUSŲ NAMINIAI PRIEŠAI.

Ką turiu omenyje sakydamas mūsų naminiai priešai, kiekvienas gali atspėti. Gi mūsų socialistai, tas negeistinas Lietuvos elementas.

Ikšiol, kol dar nemanyta apie susitvarkymą, ant lietuvių socialistų žiūrėta kaip ant žmonių, kurie neverti atkreipimo atidos. Bet dabar, kuomet mes pradėdami vienytis ir einame prie tokių svarbių dalykų, kaip susijungimo, nors šelpime nukentėjusių nuo karės reikalo ir išgavimo savivaldos, — ar nebūtų laikas mums pagalvoti ir apie mūsų tautos išmatas — socialistus, kurių nors mažą suajalė, bet sulyginus proporcingai su mūsų neskaitytą tautą, gali daug reikšti ateityje mūsų tautos besipletojime.

Aš mūsų socialistus, kurių, ačiū uoliam katalikų ir tautiečių subruzdumui, jau vos 2,095 beliko, pavadindčiau taja kiaule, kuri kniso ažuolo šaknis nepaisydama, ar jis padžius, ar ne, bele tik jai būtų gilių. Bet tas vardas dar būtų pergeras. Kiaulė sakė, kad ji nepaiso, ar ažuolas džiū, ar ne, o mūsų socialistai ne tik ką nepaiso, bet trokšta Lietuvos mirimo. Jie apsirubežiavę siaurose socializmo rogėse važiuoja ir dainuoja savo "Marsalietę", platindami niekuom nepamatuotą socializmo idėją, švankią literatūrą ir demoralizuodami tamsiąją minią. O Lietuvos reikalai, iš kurios gilių jie patįs minta, tai jiems visai svetimas darbas.

Anot Dr. J. Sliupo žodžių, kitų tautų socialistai deda visas savo pastangas, kad tik atstovauti savo tautas Washingtone ir aiškinti žmoniui jų kritišką padėjimą, kuomet mūsų socialistai sau miega letargišku miegu. O jeigu juos kas užkalbina bendram tautos veikimui, tai aiškinasi, jog tai ne jų interesas. Bet dar to neužtenka: jie eina net taip toli, kad paskui iš tų žmonių, kurie darbuojasi tautos labui, krečia "sorkes" ir rašo komedijas ir visokius pašėpimus. Jie į tautos reikalus žiuri per pirštus, kuomet ateina klausimas apie jos pagelbą, bet jog jie tą pačią savo 2,095 organizaciją užlaiko iš jos centų, tai jie to nemato. Nemato jie ir to, jog jie yra pirmi mūsų žmonių išnaudotojai, sakysime, kad ir tų pačių laikraštपालाikių pagelba, kur kemsama, visokie stebuklingų daktarų apsigarsinimai, nuo ko jau visi kiti rimtesni laikraščiai senai pasiliuosavo. Jie taip-gi ne-

mato, kokį "progresą" skleidžia remdami tokius gaivalus, kaip bambizą Mockų, kuris savo blevizgomis tiesiog demoralizuoja mūsų plačiąją visuomenę ir žemina ją svetimtaučių akyse.

Kaip mums katalikams bei tautiečiams reikėtų į tokią partiją atsikreipti? Kaip jiems užduoti paskutinį smugį, kuris nukreiptų jų pendulium arba Lietuvos labo pusėn, arba išrautų juos galutinai iš jos dirvonų? Mano nuomonė, mums reikėtų visų pirmiausiai boikotuoti jų surugusią spaudą, o paskui jų pramogas, kaip tai rengiamus vakarus, teatrus ir t. t. Tąsyk jie pamatytų, keno gilėmis jie minta ir ar reikia jiems glautis prie Lietuvos, ar prie žydų, kurių interesams ta rnauja.

KARĖ

NUMIRĘ GULI ANT KARĖS LAUKO.

PARYŽIUS — Tukstančiai numirėlių ir sužeistųjų guli ant lauko žiemiosna nuo Pepper Heights po zimbančiomis kanuolių kulkomis. Kiti tukstančiai guli Causes miškuose. Nėra kada kunų ištraukti iš po ugnies. Apie 30,000 sužeistųjų miršta sniege ir purvyne vien delto, kad nėra kam jų prižiūrėti.

FRANCUZAI ATMUSĖ VOKIEČIUS.

PARYŽIUS — Pagal oficialią pranešimą dideliame rai-telių ir pėstininkų susirėmime tarp Douaumont ir Vaux užpuolikai vokiečiai liko atmušti. Nuolat besididinantis smarkumas francuzų atakų rodo, jog galingoji Verduno karė tuoj turės baigtis.

VOKIEČIAI UŽĖMĖ FRANCUZŲ LINIJAS.

BERLYNAS — Karės ofisas pagarsino, kad vokiečiai užėmė, 1,400 jardų platumo ir apie du trečdaliu mylios gilumo, francuzų pozicijos, į pietus nuo Ville-Aux-Bois, netoli Rheims. Vokiečiai laikydamai žiaurų besiveržimą į Verduną, tęsia savo ofensivą vakarų fronte. Oficialiai pranešama, jog jie paėmė dvyliką francuzų oficerių ir 725 kareivius.

VOKIEČIAI GRUMIA FRANCUZUS.

BERLYNAS — Francuzai bandė atimti nuo vokiečių jų užimtus plotus ant kairiojo kranto upės Meuse, bet juos vokiečiai atmušė su dideliais francuzams nuostoliais. Nuo pradžios mušio prie Meuse vokiečiai paėmė 26, 473 francuzų nelaisvių, 189 kanuolių ir 232 kanuolių mašinas.

VOKIEČIAI UŽĖMĖ POZICIJĄ.

PARYŽIUS — Vokiečių kariumenė po šturmo ir bombardavimo atakavo francuzų pozicijas rytiniame Verduno fronte. Jiems pasisekė užimti mažą tranšėją žiemiuose nuo Eix.

VOKIEČIAI NUSIMINĖ DĖL STOKOS OFICIERIŲ.

LONDONAS — Delei priežasties vokiečiams didelių Verduno nuostolių, generallis vokiečių štabas yra dideliame nusiminime, kad stoka oficerių.

KILS DIDELIS MUŠIS ITALIJOS FRONTE.

LONDONAS — Smarkus italų šaudymas Isonzos fronte yra prešliudija prieš didelį mušį. Italų kanuoliniai pasekmingai atmušinėja priešą.

VOKIEČIAI LENKIJOJ DAINUJA.

Muzikliškas anglų laikraštis rašo:

"Vokiečiai užėmė Lenkiją veikia ne tik politiškai, bet ir dailės srytyje. Jie sutvėrė organizaciją vardu: "Susivienijimas vokiečių dainorių draugysčių Lenkijoje." Ar tik nebus tai overtura prie taikos."

KAIZERIO GERKLĖ VĖL PAVOJUJĖ.

PARYŽIUS — Neužtvirtinti pranešimai iš Rymo sako, jog kaizerio gerklė vėl pavojuje.

ASQUITH SERGA.

LONDONAS — Vyriausias ministras Asquith serga. Jį kankina bronchialė sloga.

600,000,000 SVARŲ ŠUTINTOS JAUTIENOS KAREIVIAM.

NEWYORK — Amerikos firma gatavoja šešis šimtus milijonų svarų šutintos jautienos mėsos su pupomis ir ryžiais Anglijos kariumenėi.

VOKIEČIAI APRIMO PRIE VERDUNO.

AMSTERDAM — Kaizerio sunaas kariumenė matomai padarė pertrauką, kad atsikvėpti ir sustiprinti linijas tolimesniam besiveržimui į Verduną. Tuo pačiu laiku didelės kanuolės laido kulkas visa linija nuo Belgijos iki Vosges kalnų.

RUSAI ŽENGIA PIRMYN.

AMSTERDAM Iš Petrogrado praneša, jog rusų kariumenė smarkiai žengia pirmyn Persijoje. Jie nori įsigauti į Mesopotamijos frontą, kur trumpu laiku jie mano susijungti su britanų kariumene Kut-el-Amaroj. Rusai dabar yra 50 mylių atstumu sunkiausios perėjimo vietos.

IŠ VISUR

SUTORPĖDAVO LAIVĄ.

PARYŽIUS — Vokiečių narunas sutorpėdavo ir paskandino francuzų šarvuotųjų laivą Provence Tarpžeminės jūroje. Žuvo apie 900 žmonių.

ŠVEDŲ GARLAIVIS NUSKENDO.

STOCKHOLM — Švedų garlaivis Torberg tapo nuskandintas Tarpžeminės jūroje per austrų naruną. Darbininkai visi išsigelbėjo.

BULGARIJOS KARALIUS SVEČIUOJASI VIENNOJ.

AMSTERDAM — Pranešama iš Viennos, jog Bulgarijos karalius Ferdinandas atvažiavo į Vienną, kad aplankyti imperatorių Francis Juozapą.

FRANCUZŲ LAIVAS NUSKENDO.

PARYŽIUS — Iš Havre pranešama, jog nuskendo francuzų garlaivis Louisiana. Visus laivo darbininkus išgelbėta. Pasažierių nebuvo. Yra manoma, kad tai narunas nuskandino.

CARAS SU KAIZERIU MAINYSIS NELAISVIAIS.

STOCKHOLM — Yra pagarsintą, kad balandžio 3 d. prasišės mainymas netikusių rusų nelaisvių ant netikusių vokiečių nelaisvių. Vienas traukinys kas savaitę eis per Švediją gegužės mėnesyje. Yra tikimasi, kad trys ar keturi traukiniai nelaisvių bus apmainyta.

JAPONIJA KARIAUS SU AMERIKA.

BERLYNAS — Niekur nėra tiek daug kalbama apie karę Japonijos su Amerika, kaip Vokietijoje. Jie mano, kad karė turės įvykti dėl Philipinų salų.

"Vokietija siųs tiek ginklų ir amunicijos Japonijai, kiek ji tik norės, jeigu Japonija kariaus su Suv. Valstijomis," taip išsireiškė tulas vokiečių oficerius.

PORTUGALIJA MOBILIZUOJASI.

LISBON — Portugalijos kariumenė mobilizuoja. Vokietija apskelbė karę Portugalijai užta, kad Portugalija neatidavė Vokietijai laivų, kuriuos Portugalija užgrobė savo uostuose. Tai bus keturiolika nacija šioj didžiojoj karėj.

GALLENIS PASITRAUKSIAS NUO URĖDO.

BERLYNAS — Neoficialis pranešimas sako, jog Francijos karės ministeris, Gen. Galleni pasitrauks nuo savo urėdo delto, kad vokiečiams sekasi prie Verduno, kur iš francuzų pusės jau buvo trys komandieriai.

FRANCUZAI NUSTOJO 2,500,000; ANGLAI 600,000 ŽMONIŲ.

BERLYNAS — Francuzų karės ministerių sąskaita parodo, jog iki kovo 1 d 1916 m. francuzų nuostoliai buvo: 800,000 negyvų, 1,400,000 sužeistų, 300,000 prapuolė. Iš viso Francijos nuostoliai siekia 2,500,000, kuomet Anglija pražudė 600,000.

VOKIEČIŲ SUMIŠIMAS ŠAULIUOSE.

PETROGRADAS — "Boerse Gazette" korespondentas telegrafavo į Dvinską, kad šauliuose iškilo sumišimas vokiečių garizone. Priežastimi maišaties buvo stoka maisto. Sukilimas tapo apmalšintas, kaip vienas oficerius ir trys kareiviai liko nušauti. Devynis šaikos vadus nužudė.

RUSIJA GELBSTI RUMANIJAI.

LONDONAS — Tarp Rusijos ir Rumanijos įvyko sutartis, kad Rumanija gali pirkti nuo Rusijos karės medžiagą ir transportuoti per Rusiją kareivius medžiagą pirktą kitur. Taip-gi pranešama, jog Rusija sutiko duoti Rumanijai dalį Besarabijos.

Iš Amerikos

6 UŽMUŠTI KASYKLOSE.

WILKES BARRE, PA. — Šeši žmonės liko užmušti po dviejų eksplozijų Hollenback, Lehigh ir Wilkesbarre Coal kompanijos kasyklose.

1,000 SERGA TYMAIS.

AKRON, O. — Sveikatos biuras peržiūrėjęs miestą rado 1,000 žmonių sergančių tymais. Ir tas nebuvo pranešta biurui.

KONDUKTORIUS UŽMUŠTAS.

YOUNGSTOWN, O. — Edward Welton, iš Ashtabulos miesto, Lake Shore gelžkelio konduktorius tapo užmuštas, kuomet jį užgavo pasažierinis trukas.

SUŠALĖS ŽMOGUS TURĖJO \$180.

LORAIN, O. — Rado sušalusį kuną Liudviko Eisenbrauno Juodoje upėje (Black river). Jisai turėjo apsijuosęs diržą, kuriame rasta \$180. Manoma, jog jis paslydo ir įpuolė į upę.

RADO SUŠALUSĮ MAŠINISTĄ.

LORAIN, O. — Edvard Smithą, 60 metų amžiaus, mašinistą, po trijų dienų nebuvimo namie, rado sušalusį ant lauko.

BANDITAI ĮSIBROVĖ Į TEXAS.

COLUMBUS, N.M. — Penki šimtai Villos banditų atakavo šitą miestą ir užmušė

šešis civilius, šešis Amerikos kareivius ir sužeidė aštuonis. Vejami kareivių uždegė dalį miesto ir išbėgo. Užmušta daug ir amerikonų. Jų kunai išmargino gatves, kur juos užklupo mušant amerikonus, kurie bėgo iš namų ir viešbučių. Villa sugavęs tris amerikonus pakorė ir ju kunus sudegino.

TRUKIS UŽMUŠĖ 3.

PHILADELPHIA — Dvi moters ir vienas vyras liko užmušti Pennsylvanijos trukio, kuris užbėgo ant jų vežimo.

PRARIJO VINĮ.

BOSTON, MASS. — Per neapsižiurėjimą vietinėj restauracijoj papuolė vinis į paštėtą, kurį Mrs. Ash bevalgydama prarijo vinį. Ji dabar per teisną reikalauja \$10,000.00.

25 METŲ MOTERISKĖ TURI 7 KUDYKIUS.

MARYSVILLE, CAL. — Turtingo ukininko pati, Mrs. F. L. Mini susilaukė garnio su septintu kudykiu. Nebuvo dvinučių, trinučių arba kvar-teto. Visi gimė po vieną.

AMERIKONAI GAUDO VILLA.

SAN ANTONIO, TEXAS — Suvientytų Valstijų kariumenė pradėjo įsibrauti į Mexico žemę ir vejasi Villą, kad atkeršyti jam už Columbus'o skerdynes. Penki tukstančiai Amerikos kariumenės, rai-telių ir pėstininkų po vadovystės Gen. J. J. Pershing'o perėjo Mexico rubežių. Juos vedė 200 bandininkų (cow-boys) nuo Chihuahua ir Sonaros. Ta ekspedicija gali sukelti visą Mexico į karę prieš šitą šalį.

Gen. Pershing'as nuėjo į Mexico su isakymais, kad suminti ir sunaikyti Villą ir jo organizaciją. Jeigu šis isakymas nebus permaintytas aukštesnio autoriteto negu Gen. Fuoston, pradėtoji karžygystė tęsis tol, kol tik nesugaus Villos ir kol jo neužmuš.

MEXICONAI SUJUDIME.

PRESIDIO, TEXAS. Mexiconai girdėdami visokius S. Vals. pranešimus yra dideliame sujudime. Pranešama, kad Villos banditai užmušė Presidios šerifą, S. Riojas. Kitas įdomus pranešimas, kad Caranzos garnizonas yra sumišime Palomoje. Sakoma, kad keli šimtai mexiconų keliauja pagelbon Villai.

SAN ANTONIO, TEXAS. Col. Bertani, oficerius Caranzos garizono Palomoj, staiga susijungė su Gen. Pershingu. Jo spēkos susideda iš 400 kareivių, kurie noriai prisizhėdavo pagelbėti amerikonomams surasti Villą gyvą ar mirusį.

Redakcijos Pastabos.

TDM leidžia dvi dideles knygas.

“Vienybė Lietuvių rinku” poantgalviu “Pradedant 1916 metų TMD leidinius” rašo:

“Šiame mėnesyje atiduota spaudon pirmas leidinys “Dvasios Gyvenimo Mechanika”, kuris pagal sutartį, turi būti pirmo gegužio jau gatavas. Antras iš eilės leidinys bus “Technikos Stebuklai”, kuris bus atiduotas greitu laiku spaudon.”

Toliaus straipsnelyje pasiguodžiama, kad mūsų žmonės per daug nevengus prie parėmimo tokių draugysčių kaip TMD. Greičiau, sako, lietuvis prisirašys prie kokios ten svetimaučio “Insurance Co.,” negu prie lietuviškos darugystės. Taipgi pasiskundžiama, kad pas mus yra labai daug svajotojų, o nėra darbininkų.

“Pas mus svajonių yra labai daug, bet bėda yra, kad Marsas neatsiunčia mums darbininkų išpildymui tų mūsų svajonių. Daug yra pas mus visokių teorijų išguldinėtojų, bet mažai, labai mažai yra laboratorijos dirbančių asmenų, — mažai darbininkų tikrajam budavojančiam darbui.

Tas pats ir šu mūsų TMD. Čia randasi daug narių, kurie teikia visokias reformas, bet konstruktyvio darbo bijosi.”

Tą galima priskirti ne tik TMD, ir abelnei visai lietuvių visuomenei.

Lietuvių delegacija Washington.

“Tėvyne” plačiai praneša apie lietuvių delegaciją, kuri buvo nuvykusi Washington lietuvių atstovavimo reikale. Delegacija susidėjo iš aštuonių ypatų centralė figura kurios buvo Dr. J. Šliupas, kuris gavo įgaliojimą ir nuo katalikų. Kitų tautų kalbėtojų tarpe buvo paskirtas ir Dr. J. Šliupas, kuris po trumpos prakalbos iškėlė Kongreskomisijai memorandumą ir knygą “Lithuania in Retrospect and Prospect,” ką komisija mielai priėmė. Memorandume išrodinėta, kodėl lietuviai su latviais turime tiesą reikalauoti savyvaldos ant demokratiškų principų. Tarp ko kitko, ten pasakyta, jog mes turime tiesą gyventi, būti nepriklausminga tauta ir kontroliuoti savo šalį.

Bulota ir Žemaitė atvažiuo.

Bet-gi pagalios atvažiuo ta taip senai laukiama “traice,” Bulotai ir Žemaitė. “Laisvė” iš to didelio džiaugsmo atspaudino visų trijų paveikslus ir įdėjo trumpą svečių New Yorke priėmimo pasikalbėjimą.

“Kaip jums išrodo New Yorkas?”

“Taip, kaip miškas, kaip tikras Lietuvos miškas. Įėjai ir tik dairaisi, kur kraštas, sakė Žemaitė, kuri nors jau žymiai paseno, bet vis tik juda-kruta.”

Jau rengiamos ir prakalbos pradedant nuo Brooklyn.

Sakoma, jog japonų kariumenės chirurgas atrado elektros varomą mašiną, su kuria galima sumalti tiek pupų į 40 minučių, kiek žmogus su rankomis gali sumalti į vieną dieną.

IŠ GYVENIMO LIETUVIŲ PABĖGĖLIŲ RUSIJOJ.

Maskva. Prie Maskvos pabėgėliams šelpti Komiteto rugpj. 11 d. susiorganizavo Mokytojų Sekcija, kurios nariais tuojuos įstojo esantieji Maskvoje taip liaudies, taip gimnazijų mokytojai. Šiems išvažiuavus, beliko vien liaudies mokytojai. Sekcijos vyriausias uždavinys yra šviešti pabėgėlius: steigti vaikams mokyklos, suaugusiems vakariniai kursai, paskaitos ir t. t. Tais dalykais rupindamiesi mokytojai padarė 18 susirinkimų. Įsteigta yra Maskvoje ir kitur 8 mokyklos, kuriose dirba 15 mokytojų ir mokinas 600 mokinių. Suaugusiems jau leista vyriausybės vakariniai kursai ir patvirtinti mokytojai; nišrištas tikslai lieka butų klausimas. Mokytojų Sekcija sutvarkė ir išskirstė pabėgėliams 7 knygynėlius. Kaip jau visiems žinoma, iš Vilniaus vadovėlių neteko išvežti, o tų, kuriuos turėjo Vitkauskytės knygynas, išvežtas iš Kauno, toli gražu neužteko. Delto atsirado reikalo spausdinti nauji vadovėliai. Mokytojų Sekcija nutarė atspausdinti Kl. Skabeikos elementorių “Kas skaito — duonos neprašo” ir pataisius, Vasiliausko “Musų Dirva.” Parirodė, kad antriems metams knygos neturime, delei to nutarta sudėti naują knygą. Tam dalykui atlikti išrinkta komisija, kuri savo darbą jau padarė: atidavė spausdinti ne tik senus vadovėlius, bet ir naują sudėtą “Vainikėlį.”

I g n a s .

Kamenskask. Jekaterinoslavo gub. šiame bažnytkaimyje yra geležies fabriko, kuriuose dirba apie porą šimtų lietuvių darbininkų. Dabar pas juos atvažiuo apie šimtą pabėgėlių. Visi šitie lietuviai gyvena čia be jokios paguodos. Kunigo lietuviu nėra. Katalikų bažnyčia, tiesa, yra, bet visi kunigai lenkai. Nėra ne inteligentų lietuvių, todėl vargšais niekas nesirupina. Labai butų gera, kad Lietuvių Draugijos Centralinis Komitetas atsiųstų savo įgaliojimų padėjimui vietoje ištirti.

K u n . D r a u g e l i s .

Vera. Vidžemėje. Bebudamas Veroje sužinojau, kad čia yra didelis vaikų bendrabutis ir pasiryžau juos aplankyti. Bendrabutis yra kokie penki varstai už miesto. Man teko girdėti, kad beveik visi tie vaikai esą latviai arba lenkai katalikai, todėl ir aš bevažiuodamas į bendrabutį maniau, kad jau lietuvačiai nenorės prisipažinti esą lietuvius.

Nuvykęs susitikau su bendrabučio ir mokyklos vedėju latviu Juliu Ciruliu. Jis supažindino mane su bendrabučio tvarka ir parodė man valgyklą, miegamuosius kambarius, ligoninę, kuri yra kitame name, pagaliaus mokyklą, esančią 4-se kambariuose, skyriais padalintą. Paskui C. pranešė man, jog jo priežiūroje esą 242 vaikai; jiems yra 3 mokytojai, virėja ir kelios tarnaitės. Prane-

šus man, kuriuo tikslu esu atvykęs, mudu nuėjova pas vaikus į bendrabutį. Ten, jiems ramiai besėdintiems, paprašėva pakelti, kas lietuvių, rankas. Didelis mano buvo nusistebimas, kada iš karto 36 rankutės, kaip viena, pasikėlė aukštyn. Man paprašius, visi priėjo į mane ir pasisakė esą lietuviai.

Pasirodė, kad visų šitų jaunų žmonių širdelės suspaustos be savųjų. Paklausti, kame esą jų tėveliai, beveik visi apsipylė ašaromis ir pasisakė nežina. Vieni sakė tarnavę pas ukininkus ir iš tenai išbėgę, kiti išbėgę parsiskyrę su tėvais ir t. t.

Nors jie materijaliniai puštinai aprūpinti, bet reikia siųsti jiems mokytojas, ko ir patys latviai, bendrabučio priežiūrėtojai, butinai reikalauja. Jie duoda ten pat butų mokyklai ir kambarį mokytojų ir žada toliau šelpti vaikus, kaip ir ligi šiol, kad tik butų mokytojas lietuvis, kuris mokytų juos gimtąja kalbą ir tėvų tikybos.

Mieste ir-gi yra prie tėvų keli vaikai, kurie nelenko mokyklos delto, kad neturi mokytojo lietuviu.

Turiu viltį, kad mūsų Centralinis Komitetas pasistengs ištieti tiems našlaičiams savo tėvišką ranką.

A. Z a l e s k i s .

Smolenskask.

Lietuvių Draugija įtaisė lietuvių mokykloje giedojimo ir dainavimo pamokas. Giedojimus priežiuri kun. Bakonas, dainavimus — Kuprevičienė su mok. Aukštikalniu. Vakarais iš visų miestų pakraščiu iš “Vilijos” dirbtuvių tekini bėga bernaičiai ir mergaitės lietuviškai pagiedoti padainuoti vargų užmiršti. Karštaš vėdėjų pasišventimas ne vien žada vaisių, bet ir traukia jaunimą.

Manoma apie užgavėnias sutaisyti viešą dainų vakarą.

P. M.

Ar Tu Žinai, kad

Dėl sumažėjimo skuros iš priežasties karės, Kanada pradėjo vartoti marių levų skurą.

Egypte vestuvės yra ilga ceremonija, kuomet persiskyrimas yra visai trumpas. Vyras sako tris kartus “Tu esi atskirta,” atmoka pačios kraitį ir ryšys yra pertrauktas.

Orinoko upė Pietinėje Amerikoje yra trijų mylių pločio. Per potvinių vietomis esti 100 mylių pločio.

Atliuosuoti šriubus arba užrudėjusias vinis tik įmesk biskį parafino ir tuoj bus lengvai galima ištraukti.

Gerai išdžiovykite citrinos žievę ir įdėkite ją į arbatos dėžę, skonis žymiai pasigeris.

Taip vadinama ryžių popiera, ant kurios kiniečiai daro tokius puikius braižymus, yra plonas arkožas sutaisytas iš medžio šerdies.

RUSIJOS MISTICIZMAS.

Anglų laikraštis “The Leader” paduoda štai kokią iš Petrogrado žinią:

“Vladikaukazo Metropolitas Petrim kart su arkivyskupu Varnara, vedą atgijimo (revival) pamaldas ant labai didelio laipsnio. Tai yra mistiškas sujudimas, kuris paglemžė aristokraciją ir žemesniųjų klesų žmones. Metropolitas ir arkivyskupas laiko liturgišką pamaldą su dar niekad negirdėta iškilme, vartodami giesmes nekaltų kudykių, kad sužadinti minias.

“Žmonės sako, kad jeigu Petrogradą reiktų apieisti, metropolitas ir arkivyskupas turėtų vesti žmones, nešant kryžių ir giedant antifonus, kad išvengtų politiško pasipriešinimo ir maišto.

“Vienose pamaldose, kurias laikė arkivyskupas, buvo 1,000 žmonių, tarp kurių buvo ir Didysai Kunigaikštis ir kiti aristokratai; keleviai, ukininkai ir elgėtos stovėjo petys su pečiu. Kuomet arkivyskupas grįžo į klioštoriaus, tai žmonės klupojo prie kelio antsniego, temperaturoj 30 laipsnių žemiau zero, kad gauti jo palaimimą.

Prieregis šitų scenerijų prilygina juos prie religiškos ekstazos viduramžių laikų. Šventas Synodas ir dalis labiau apsišvietusios dvasiškosios protestavo, bet Imperatorius, ant kurio šis pustelninkiškumas ir misticizmas padarė didelį įspūdį, an jį nepalsė “Metropolitas yra išdidus pralotas, kurio kunigaikštis išžiura padarė gilų įspūdį ant Imperatoriaus Nikolo. Originaliai arkivyskupas buvo daržininko sunus. Pasi-davė į zokoninkus, o paskui likosi išvęstas į vyskupas.”

Plato w Reusner.

Ali-Begas.

Moklas ir dora išaugstina žmogų.

Sulietuvino I. Sakalas.

(Tąsa.)

pavestų tavo globai turtų.”

Ali-Begas nenusigando, nes jo sąžinė buvo tyra. Šachas nustebo ir net užpyko, kad įtariamasis kaltininkas nebijo jo grąsinimų. Matydamas Ali-Begas, kad iš duotų jam 14 dienų neturės naudos ir, kad per tas dienas tikrai tyčiosis iš jo priešai, nutarė tuojuos parparodyti savo nekaltumą ir tarė šachui:

“Galingasai šachai! Gyvenimas mano Tavo rankose. Jeigu tikrai daleisi šiandieną arba rytoj sugražysiu Jus Didybei raktus nuo pavestų mano globai turtų t. y. atsisakysiu nuo užimamos vietos.” Šachas dar labiau nustebo ir perimtas smalsumo, prižadėjo ateinančią dieną peržiūrėti brangenybes.

Ant rytojaus šachas su daugel kitų valdonų peržiūrėjo visą brangenybių sąrašą ir koks šacho nusistėbėjimas buvo, kad at-rado viską didžiausioje tvarkoje. Kaslink kardo, sako, Ali-Begas, tai Abbasas Didis paėmė passave ir išėmęs brangius akmenis pagražino jais kitus daiktus, visai to nepažymėjęs brangenybių sąrašė. Šachas nors negalėjo nieko prieš tai, vienok jam vis dar išrodė, jog kultas Ali-Begas ir prižadėjo jį aplankyti nuosavuose namuose, tartum, parodydamas savo prilankumą. O ištikrųjų-gi tikėjosi rasti tenai tuos turtus, apie kuriuos jam dvaronis kalbėjo. Atsilankęs į Ali-Bego namus dar labiau nustebo, pamatęs suvis neišpuoštus kambarius. Pats turėjo pripažinti, jog kiekvienas turtingesnis miestietis toli puikiau gyvena už Ali-Bega,

ŠIAURUS VĖJAS.

Lietuvos karės daina.

Šiaurus vėjas beisiai užia žaliuoj girelėj, Siera žemė dreba, dunda vakarų šalelėj. Pro tėvelio dvarą jojo bajorų daugybė — Patogiausių bernuželių — Lietuvos grožybė Mušt kryžiojų, smaugt prusokų, žalčių nelabųjų, Kurie kaimus išdegino žmonių nekaltųjų. Vadas tarė: “Liekie sveika, mano mergužėle, Laukie manęs pargrįžtančio, balta lelijėle.” Prie kelvelio rutų daržė rankas perrymojau, Trejus metus beverkdama akis prarauojau. Vieną kartą anksti rytą prie rutų darželio Nusileido karvelėlis ant žalio klevelio. “Karvelėli mėlynasis, vai kur tu lakiojai? “Paukštuzėli mylimasis, vai kur tu skraidžiojai?” — Mergužėle, aš lakiojau vakarų šalelėj, — Ten, kur žūsta patogiausi Lietuvos berneliai. — Ten, kur užia prie eglyno žalias ažuolynas, — Ten lietuviai su kryžiokais, kaip liutai imas. — Žemė dreba, ugnis pleska, žirgai balsiai žvangia, — Pikės treška, kardai čirška, kulkos duzgia, spieigia. Nėr tiek žvaigždžių padangėse, nė smarkių perkunų — Kiek ten griausmų iš kanuolių, kiek žaizdų ant [kunų.

— Kalavijos plieno griežia pašarvėmis sprūsta, — Ragotinės širdį skrodžia, tarp šonkaulių lužta. — Nors ir šventas dangus gintų, jie nieko nemato, — Kad tik kitą nudanginti, visi spėkas stato. — But lietuviai savo kunais žemele aploję, — Jeigu but jiems ant pagalbos jusiškai ne'tjoje. — Jūsų vado bėras žirgas, kai bitinas laibas, — Baikštus, kai ugnies kibirkštis, kaip žaibas smar- [kus.

— Vadas jaunas ir patogus už visus vikresnis — Su pentiniais žirgą spardė, kad dar but greitesnis. — Drąsiai puolė ant kryžiojų. Rėkė: “mirti laikas!” — Rodos Kovos jis dievaitis, o Perkuno vaikas. — Jojo rankoj kardas mirga, lyg angis žibanti, — Galvos krinta, vyrai virsta, kraujuose plaukianti. — Kunigaikštis, garsus vadas, už tėvus stipresnis — Baisus karėj, kaip levas, už velnią vikresnis. — Jie vokiečių penkiosdesimt tukstančių padėjo, — Kurie daugiaus mūsų kaimų degint neatjojo. — Liekie sveika mergužėle, jau aš turiu lekti — Vieškelėliu strielčiai joja, man reikia pabėgti. — Bedumojant, berymojant apie karvelėlį Lietuvos apsupo vaikas manąjį darželį. Vadas tarė: “Ar dar lauki, mano mergužėle? “Bukie šiandien linksma, rami, balta lelijėle. “Nerymokie, nedumokie, tu man pažadėta. “Nuo šios dienos busi mano pati numylėta.” Aš vestuvės gerai valgiau ir ką tik girdėjau, Dėl jaunesnių lietuvininkų į dainą įdėjau.

nežiurint, kad Ali-Begas buvo kaip dešinė ranka šacho. Norėjo jau grįžti namo, bet vienas dvaronis parodė šachui geležims apkaustytas duris, kurios buvo stipriai uždarytos. Šachas priėjo prie tų durų ir klausia Ali-Bego, ką tenai už tų durų laiko. Ali-Begas, tartum, nusigando ir truputį paraudęs tarė:

“Svesiausis Viešpatie, mano šachai! Tame kambaryje laikau visą, kas yra dėl manęs brangiausia ant žemės; čionai laikau savo tikrą savastį. Visą ką pirmą matėte, tai priklauso mano viešpačiui šachui, bet kas yra čia, tai jau teisingai (Toliaus bus)

MUZIKA.

Ah tas balsas, tas švelnutis! Taip jis skamba maloniai. Virpa, dreba, toks lėtutis. Aidas plaukia taip liudnai.

Kada muzikos balseliai Glosto klausančio jausmus, Džiaugias liustanti širdelė Ir užmiršta ji skausmus.

Visa širdžia pamylėjau Saldžius atbalsius dainos, Nors nekartą ir liudėjau Nesuprazdams jos bylos.

Man nerami ta dienele, Jei akordų negirdžiu Mūsų švelniųjų tų dainelių. Ah, širdyje tad liudžiu!

Žodį Muzika aš myliu, Myliu ją aš iš širdies, Tankiai verkiu nors ir tyliu, Nes nėra man tos vilties, Kuri tokia progą duotų, Kad galėčiau ją išmokyti. Džiaugsmas verksmą pavaduotų Tad nereiktų man vaitoti.

Dievo Muzikantas.

KORESPONDENCIJOS

Chicago, III.

Prieš pat užgavėnias Chicagoje taip daug vakarų rengta, kad ir mitriausias kolas turint negalima buvo nei idomesnių aplankyti.

Rengė šiokie ir tokie. Vienus vakarus aplankę randi daug prakilnaus upo, linksmybių: ten šoka, užia, kad net grindis skamba; kituose vakaruose, kur įsis-kverbia mintis apie Lietuvos likimą, ten ne vienas ant akių užtraukia gedulių akinius, pro kuriuos matai visą tuštumą mūsų linksmybių tuo metu, kada ten, gimtinėje ašaros, vargai bei mirties dvasia veikia.

Daug šviesių minčių sukėlė šv. Jurgio ir šv. Kryžiaus parapijinių mokyklų auklėtinių surengtas vakaras kovo 6 d. Čia teko pamatyti, kad daug mūsų tautos žiedelių, nors toli pražydu-sių nuo tėvynės dirvonų, žydi tautiniais žiedais ir skleidžia lietuvišką dvasią. Tik vienoje Chicagoje auklėjama apie tris tukstančiai lietuvių jaunosios kartos, kuri, yra vilties, auga ne kam kitam, tik naudai mūsų tautos. Šio vakaro programoje dalyvavusieji auklėtiniai parodė tiek drąsos scenoje prieš skaitlin-gą, kiek jos dažnai suaugusiems toje vietoje pritrūksta.

Beje, ne pirmą kartą tenka pasigėrėti jaunuolių pasiro-dymu. Teko jau ne kartą stebėtis išmeigus akis į jaunus talentuotus, kuriuos mums išvedė parapijinės mokyklos. Ir tie, kurie visokiais budais žemina parapijines mokyklas bei dergia jų rupestingas ve-dėjas—seseris vienuolės, gavę progos pažinti jų išauklėtus talentus, jei tik ne-išputė iš krutinės dar pasku-tinės kibirkštėlės tėvynės meilės, — nulenkia galvas prieš minėtas lietuvių istai-gas bei pasišventusias auklė-tojas. Mūsų lietuviai, neturi-me progos pasidžiaugti iš-tų jaunuolių, kuriems pra-džia auklėjimo uždėjo sve-timtaučių mokyklos. Vargiai jais pasidžiaugs ir kitos tau-tos.

Tat lieka nuoširdžiai pa-linkėti, kad mūsų parapiji-nės mokyklos bujotų, tobulintųsi, nes joms yra lemta atlikti svarbų darbą ne tik išeivijos tarpe, bet ir visos tautos gyvenime.

V.

Youngstown, Ohio.

Šis miestelis yra nemažas. Lietuvių ir-gi yra nemažai. Yra visokių, bet katali-kų, kurie visame ima viršų, daugiausiai. Jog jie darbštu-me ima viršų parodo tas, kad katalikai turi daug draugys-čių ir visos puikiai gyvuoja. Cincilikučiai-gi džiaugiasi ir giriasi, kad jie gali katali-kus "subytinti" gerimu. Sa-ko, nė vienas katalikas ne-gali tiek išgerti, kaip jų šu-lai. Randasi net tokių artis-tų, kurie gali stoti su bent kuriuo kataliku ir ginčus, kad jis daugiau išmaukti galys buizos, negu katalikas, (taipsakėkliubo narys). Iš to katalikai skaniai prisijuokia. Užtat bravo svieto lyginto-

jams!

Tautos Fondas veikia.

Pastaromis dienomis Tautos Fondo komitetas smarkiai subruzdavo darbuotis. Jie nutarė netik surinkti kuodžiausiai aukų, bet ir dra-bužių nuo karės nukentėjusiems. Tai-gi komitetui vaik-būžius. Brangus lietuvių, su-similk ant savo brolių, se-sučių ir senų tėvelių, kurie kenčia šaltį ir badą ir pado-vanok kokį atliekamą (tik švarų ir neseną) drabužį, o jeigu negali duoti drabužių tai nors keletą centų. Rem-kime tą praklinų darbą ir gelbėkime savo vengeničius taip, kaip kitų tautų žmonės.

S.L.R.K.A. kuopa auga.

S.L.R.K.A. kuopa kas kartą auga didyn. Mat čia priguli darbščių vyrų, kurie nesnaudžia, bet dirba. Kas susirinkimą prisirašo naujų narių. Jau turi apie 40 narių. Labai visi šitą draugystę myli ir jai prijaucia. Cincilikučiai bei laisvamaniai matydami tokį spartų augimą tai tik stebisi ir mirksi. Įmanyti, tai duobė iškastų kiekvienam Susiv. nariui. Mūsų broliai katalikai nieko nepaiso ir per daug neužiima su jais ginčų vartyt. Jie sako: "Vyrūčiai, dirbkite, kaip jums patinka —mės neprieštaraušime, nes žinome, jog tuščios svajonės tuščiomis ir pasilikis. Su-diev.

Taip-gineatsilieka ir šv. Juozapo draugystė. Deda visas pastangas už tautiškai-katalikišką lietuvių vardą. Kovoja prieš cincilikučius, kaip Dievas prisakė.

Cincilikizmas.

Mūsų cincilikučiai tai visai neturi kuom pasigirti. Visas jų džiaugsmas, tai kad porą mėnesių atgal atsilankė kokis bedievis pliuskis (Gal bambizas Mockus.Red.) ir pasakė prakalbas, kuriose daugias nieko nepasakė, kaip tik išburnojo Katalikų Bažnyčią. Tai mūsų cincilikučiai bei laisvamaniai dabar mano, jog jau po katali-kų ir draugysčių. O čia katalikams pridavė daugias gyvumo ir energijos ir pas-katino prie uolesnio darbo.

Aš norėčiau paklausti storakaušių cincilikų, kokią jums naudą atnešė tas bedievis? Ar jis jums išaiškino, prie ko jūs žengiate? Ar iš-aiškino jis jūsų teoriją? Ne. Ot tai tau ir džiaugsmas. Neužsimoka aiškinti jums jūsų klaidas, nės jūsų kaušai žodžiais nepramušami. Jei bent žodžiai virstų kuolais. Šutykite, ką jus paisyte.

Tvirtesnė parapija.

Labai linksma darosi pažvelgus į parapijos tvarką ir jos abelną stovį. Nors mažai parapijonų, bė labai moka tvarkytis. Jau turi kasoj netoli \$2,000.00. Ir tikima-si, jog kada bažnyčią statys, tai daug rasis tokių, kurie aukaus net po \$100.00. Bet kadan-gi su statymu nėra dar reikalo, tai laukiama toliaus. Bet kada vis reiks.

Ko mums stoksta.

Nors turime daug ir įvairių draugysčių, bet tarpe jų dar matosi didelė spraga, butent, tas, jog stoksta jaunimui draugystės. (Skaitydami katalikiškus laikraščius mės matome, kaip vienur

lošia teatrus, kitur dainuoja, o dar kitur rengia visokias naudingas pamokinančias prakalbas, o tai vis daugiau-siai nuopelnas jaunimo. O mūsų jaunimas savo bran-gųjį turtą—laiką kaip sunau-doja? Susipraskime, broliai, ir, kas tik gyvas, stokime prie darbo, o tuoj gėrėsime jaunimo darbų vaisiais netik mės, bet ir plačioji mūsų visuomenė.

Kiek man teko patirti iš laikraščių ir kitų kolonijų jaunimo veikimo, Vyčiai yra darbščiausia ir tinkamiausia Lietuvos jaunimo organizacija. Vyčiai šiandien visur ima pirmą vietą. Ta organi-zacija yra pasidriekusi po visą plačiąją Ameriką ir kur tik bent-kiek susipratęs jaunimas, tai tuoj spiečiasi po Vyčių vėliava, nes jie dirba Tautai ir Bažnyčiai ir auklėja dorą priaugančią Lietu-vos kartą.

Tat youngstowniečiai, ne-bukime atsilikę nuo kitų. Auklėkime jaunimą. O ateinančioji gentkartė paminės mūsų gerus užmanymus. Nors jau daug turime draugysčių, bet reikalingiausia yra "Lietuvos Vyčių kuopa." Tyrinėtojas.

Akron, Ohio.

Kovo 4 d. Laisvės draugystė parengė vakarą su programu. Viskas puikiai pa-vyko. Tokių vakarų pagei-daujama Akron tankiai. Tik susimildami, kada mokina-tės teatrą, tai tokį, kaip, "Klebonijos paslaptis," "publikai nerodykite. Nejaug-gi jus negalite rasti švaresnių teatrų. Nėra ko stebėtis, nes laisvamaniai naudingesnio nieko nesugeba parodyti žmonėms.

Dievo Muzikantas.

JUOKELIAI

NELAIMĖ.

—A, sarmatykis! Girdė-jau, jog apsivedei, o manęs nepakvietei į vestuves.

—Atleiskie, nemaniau, kad tu budamas mano prie-teliu, butumei norėjęs buti mano nelaimės liudininku.

PRISIKALBĖJIMAS.

—Mano drauguti, leis-kite man padėti šitą gurbą ropučių ant jūsų vežimo, ant kermošiaus jūs jį man atiduosite.

—Na, o kad ant kelio iš-sibarstys?

—Aš prie gurbo prisė-siu ir prižiūrėsiu, kad jos ne-išsibarstytų.

GERAS PATARIMAS.

—Kaiminkėle, ką man daryti, kad mano vyras kas-dien girtas, niekad nestovi namie, o vis sėdi aludėje.

—Ot tam yra roda.

—Na, o kokia?

—Užsidėkites savo aludę, tai tasyk jįsai sėdės namie.

Pasaulis nesijuokia su tavim, jeigu tu juokies iš sa-vo juokų.

Kaip-kada raudonos a-kys parodo, jog reikia stik-lų, bet tankiausiai jos pa-rausta nuo per daug stiklų.

Pasaulyje yra 50,000 a-viatorių.

Valdyba Dr. D.L.K. Vytauto Gvardijos, po prie-globa šv. Petro.

Pir. J. VERSIACKAS,
8123 Korman Ave.
Vice-pirm. F. SAUKEVIČIUS,
1629 E. 36th Str.
Nut. raš. S. BENKIS,
8123 Wade Park Ave.
Izdo raš. A. REMEIKIA
8406 Sovinski Ave.
Izdin. M. SAUKEVIČIUS,
3815 Kelly Ave.

REIKALAVIMAI.

Reikalaujame darbininkų: Varstotų spaudėjų (Bench squee-zers) ir mašinų liejimų (Machine molders), taip-gi liejiniųčios (foundry) darbininkų.

THE NATIONAL MALLEABLE CASTING CO.
7706 Platt Ave. Cleveland, Ohio

Reikalaujame jauno vaikino arba merginos, kurie norėtų mokintis žecerystės (raidžių statymo amato). Turi mokėti gerai skaityti. Atsišaukite.

"SANTAİKA"
2120 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda lotas labai geroj vietoj dėl gyvenamo namo, Tuoj vietoj lotai dabar lėsuoja \$5,00.00 bet, kad aš esu priverstas par-duoti dėl gyvenimo aplinkybių, parduosiu už \$450.00, įmokant apie \$180. Kreipkitės šiuo adresu:

M. ČIGAS,
2335 Superior Ave. Room No. 9.

Ant Randos.

Puikūs forničūrai (furni-shed rooms) vienam ar keliems vaikinas, su visais paranku-mais. Privatiškame namė.
1820 OREGON AVE.

"Santaikos" Agentai.

Paskuriuos galima visados užsiskyti "Santaiką" ir užsimokėti prenumeratą.

HARDFORD, CONN.
A. J. Pateckis, 234 Park Avenue.
YOUNGSTOWN, OHIO.
J. SARAČKA 28 Murdock St.
BENTLEYVILLE, PA.
B. A. Matukonis, P. O. Box 268.
PITTSBURGH, PA.
A. F. Rusiakas 1406 So. Main, St.
HOMESTEAD, PA.
M. Vaikšnoras, 411 Ann St.,
NO DANA, MASS.
S. Gasinuas, Box 244
SHENANDOAH, PA.
T. P. Križanaukas & Co. 102 East Centre st.,
BROOKLYN, N. Y.
M. A. Milukas, 416 Hooper St.,
NORWOOD, MASS.
K. Vesula, 1160 Washington St.,
DYKEHEAD, SHOTTS. (Scotland)
"Ežys" 213 Station Road,

EXTRA!

Žagaras Purvio IŠSIGANDO.

Socialistai su Žagaru matydami, jog bus riestai ir kad Purvis "Socializmas ar Tauta" įvays juos su socia-lizmu maišan, tuoj ėmėsi už darbo: atspaudzino plaka-tus permainydami ginčų tē-mą, butent vieton "Socializ-mas ar Tauta" idėjo "Tauta Svarbesnė už Internacionaliz-mą." Matant tokį vienpusišką ir saivališką, be tautiečių žinios, socialistų pasielgimą, galima spresti, jog ginčai vargiai beįvyks, jeigu Žaga-ras ir socialistai nepataisys tēmos taip, kaip ji buvo: „Socializmas ar Tauta."

T. NEURA
BUČERNE IR GROSERNE

Daugumas mūsų lietuvių ikišiolai negalėjo pas mus atsilankyti dėl tolimo atėjimo. Bet dabar mės, norėdami kuogeriausiai patarnauti, pradėjom visokius orderius pristatyti į namus. Galite įduoti orderius per mūsų važiuotoją arba atsilankę į mūsų krautuvę. Mės visados stengsi-mės sanžiningai patarnauti mūsų kostomerius. Prekes darysime kuoze-miausias, tavorą duosim kuogeriausi. Brangūs broliai ir seseris nepa-mirškite mūsų krautuvės. Ateikite ir pabandykite, o tasyk persitikrin-site, jog ką šneku yra gyva tiesa.

2202 HAMILTON AVE.

Cuy. Central 1781-L

THE ST. CLAIR AVE.
SAVINGS & LOAN CO.

ĮKORPORUOTA PER OHIO VALSTIJOS VALDŽIĄ.

Už padėtus pinigūs mokame penktą nuošimtį nuo die-nos padėjimo iki dienos atėmimo.
Taipgi taupymą galima pradėti nuo vieno dolerio (\$1.00) ir aukšty.

Viršminėta banka siunčia pinigūs į visas dalis svieto. Parduoda laivakortes ir money orderius. Apsaugoja nuo ugnies namus ir namų rakandus. Atliekame rejentališkus reikalus. Perkame ir parduodame namus ir lotus. Skoliname pinigūs ant savasčių (property) ant lengvų išlygų.

BANKOS VALANDOS:

Nuo 8:00 ryte iki 9:00 vakare.

THE ST. CLAIR AVE. SAVINGS & LOAN CO.

2006 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

Prospect 953 Central 6488

ORCHESTRA

VESTUVIŲ, BALIŲ IR ŠOKIŲ.

Mės jau ne vieną sykį pastebė-jome, jog dauguma reikalaudami muzikantų, nežinodavo kur kreip-tisi. Todėl šiūomi pranešame, kad mūsų orchestra yra prieinamausia, nes sudaromė nuo 1 iki 5 muzikan-tų muziką ir už pigesnę kainą, ne-gu kiti. Kreipkitės šiuo antrašu:

JONAS CHIPURNA

2002 ST. CLAIR AVE. N. E.

Antras lubos. Kambario num. 4

"DRAUGAS"

NESUGRAIUNAMA TVIRTOVĖ.

Sako, kad šioje gadynėje nesa nesudauo-mų, neišgraiunamų tvirtovė. Netiesia. Jau daug metų, kai socialistai ir laisva-maniai sujungtomis spēkomis atkaciausiai bombarduoja ir antpuolė Amerika lietu-vių katalikų tvirtovę "DRAUGA." Ta tvirtovė netik kad atilaikė, netik kad nubiokinėjo visus priešų smugius ir antpuolius, bet dar išleido savo spēkų statyti tvirtovės kitur, kur priešininkai yra įsigalėję.

Todėl ypatinga yra ta tvirtovė, indomus tas laikraštis "DRAUGAS." Jo spēkos šauiniai smobilizuotos. Stok ištvėrmingų, neper-galimųjų pušėn, užsisprenumeruok "DRAUGA."

☞ METAMS \$2.00 PUSMEČIUI \$1.00 ☞

Pažiūrėjimui vienas numeris dykal. Taipgi knyginio katalogas siunčiama dykal pri-siuntus 2c. krasos ženkleli.

DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W. 46th Street. Chicago, Ill.

Skaitlykite ir Platinkite Katalikišką Savaitrašį!

"ŽVAIGŽDĖ"

"ŽVAIGŽDĖ" yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis, 16 pusl. didumo suteikia įvairių žinių iš A-merikos ir viso pasaulio gyvenimo.

☞ METAMS ATSIENA TIK \$2.00 ☞

Korespondencijas ir pinigūs siųski-te šiuo antrašu:

"ŽVAIGŽDĖ"

3654 Richmond Str., Philadelphia, Pa.

AR NORI PIRKT

NAMA?

Jei teip, tai kreipkis prie manęs, nes aš turiu daugybę gerų namų ant pardavi-mo ir ant prieinamausių iš-lygų. Ypatingai apilinkėje E. 67-tos, Superior ir Payne gatvių. Reikalaujanti kreip-tes šiuo antrašu:

Jonas Brazaitis

1619 E. 43rd STREER.

AMERIKOS
LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
"KATALIKAS"

Visuomenės, Literatūros ir Politikos Ilustruotas

Laikraštis.

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALI-KAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus. Visuomet pilnas įdomių straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiška-katalikiškoje dvasioje.

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams\$5.00.
Pusė metų 3.00.
Trims mėnesiams 1.75.
Dviem mėnesiams 1.25.
Europoje metams 7.00.

TAIP-PAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuvė

REIKALAUKITE KATALOGO

Rašydami laiškūs ir siųsdami pinigūs vi-sados adresuokite šitaip:

TANANEVICH PUBLISHING COMPANY

3249-53 So. Morgan Str. Chicago, Ill.

Garsinkites

"Santaikoj."

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra
"DARBININKAS"

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.

"DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lau-ko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.

"DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymų, rašytų pačių darbininkų.

"DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausias at-sitikimus.

"DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdėlių ir apysakaičių.

"DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbi-ninkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

"DARBININKAS" nuolatai išleidinėja knygių, ku-rios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu vir-šija visas išleistuves.

Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius.

Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.

Adresas:

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

Pp. Žagaras ir Purvis
GINČAI.

Mane p. P. J. Purvis žodžiu įgaliojo pranešti Clevelando lietuviams štai ką:

Per 14-kp. S.L.A. pralabas, kurios atsibuvo sausio 30 d. š.m. p. P. J. Purvis kalbėdamas apie tautą įjudino Clevelando socialistus. Ponas Žagaras, kaip socialistų vadas neturėdamas ten pat užtektinai laiko, kad išrodinėti tautystės klaidas ir kad parodytų šviesiąją pusę socializmo, — pakvietė p. P. J. Purvį žodžių duelin, butent, ginčuosna, ant ko pastarasai ir sutiko. Tam tikslui tapo išrinkti žmonės dėl paskyrimo vietos ir laiko ginčams.

Bet kadan-gi iš socialistų pusės paaiškėjo, jog jie negeidžia, kad ten būtų koks nusprendimas ir palikti tą viską nuspręsti plačiai publikai, — tai ant tokių sąlygų p. Purvis nesutinka. Ponas P. J. Purvis nori, kad tas klausimas būtų nuspręstas teisingu mokytojų vyrų, kurių tikslui jisai paduoda sekančią propoziciją:

1) Pirmas, kad Clevelando tautiečiai išsirinktų protingiausią, rimčiausią ir mokyčiausią tautietį už teisdarij; 2) antras, kad Clevelando socialistai išsirinktų protingiausią, rimčiausią ir mokyčiausią socialistą už teisdarij; 3) trečias, kad Clevelando katalikai išsirinktų vieną protingiausią, rimčiausią ir mokyčiausią už teisdarij; ir 4) ketvirtas, kad Clevelando laisvamaniai išsirinktų vieną protingiausią, rimčiausią ir mokyčiausią už teisdarij, nes jie, kaip laisvai mananti, netiki į Dievą ir abelnai į sudėtinį sąryšį žmonijos, nepripažindami tautos, valdžios, etc., tokiu būdu turėsime keletis teisdarius. Priegtam, pp. Žagaras ir Purvis išrinko dar vieną, kas padarys penkis teisdarius, kurie atstovaudami visokių srovių ir nuomonių draugijas prieis prie didumos nuomonių ir galės padaryti logišką ir proporcingą išvadą.

Ponas Žagaras, kaip to viso užmanytojas ir duotojas iniciatyvos, lai kalbėti lygiai pusę valandos laiko aiškindamas ir faktiškai pririndindamas, kodėl jisai pirmoje vietoje stato socializmą, o antras lai paaiškintų ir faktiškai pririndintų, kodėl jisai pirmą vietą duoda tautai, taip pat kalbėdamas tik pusę valandos arba tiek, kiek ir pirmasai kalbėtojas. Paskui tegul sektų trumpi klausimai ir atsakymai. O paskui lai sektų galutinas teisėjų nusprendimas, kurie remsis vien ant grynų faktų ir jų svarbos, o ne ant iškalbos arba gražbylostės.

Tai-gi, gerbiemieji, kuriuos liečia šie ginčai, išsiskirkite, kaip aukščiau minėta, sau tinkamas ypatas ir praneškite S.L.A. 14-kp. komitetui ir L.S.S. 3-kp. komitetui, o tąsyk galėsime prieiti prie galutinės rezoliucijos.

J. J. Žilinskas.

Vasario 28 d. atsibuvo vestuvės Antano Geneikio su Barbora Mišeikiute. Iš Lietuvos jaunavedžiai ir visi pa-

broliai paeina iš puikiai apdainuoto miestelio Palangos. Ant vestuvių, nors buvo svaiginančių gėrimų, bet girtų nebuvo. Naujavedžiai ir abelnai visi svečiai laikėsi geros taktikos. Podoram žaidimui, baigiant vakariene, A. Žitkevyčius priminė apie vargstančius brolius Lietuvoje ir paklausė naujavedžių, ir pabrolių, ar jie sutiktų, kad sumesti keletą centų dėl karės nukentėjusių, ant ko visi noriai sutiko. Aukavo sekanti:

Laikrodininkas V. Štaupas \$2.00. Po \$1.00: Jaunavedis A. Geneikis, M. Palionis, R. Žitkevyčius, A. Žitkevyčius, R. L. Ledeika ir J. Petravyčius. Po 50c.: A. Šilgalis, O. Serkauskutė, P. Laučius, T. Šakinis, K. Palionis, E. Vanagiutė, T. Markauskas, Z. Krakauskutė, A. Šilgalis, A. Gecevyčiūtė, J. Beniusis ir Muzikantai 50c. Sykiu \$14.00, kurie perduoda vietiniam Tautos Fondo komitetui. Aukautojams ačiū!

Garbė naujavedžiams ir pabroliams, kurie savo aukomis pėrviršėjo visas šių metų Clevelando vestuves. Sutikimo ir ilgo pagyvinimo.

Su jaunąja šokęs.

Cl. Liet. Susivienijimo Klubu Draugystė laikys susirinkimą 26 d. kovo. Bus tai nepaprastas susirinkimas, nes bus priimami nauji nariai uždykai, nesenesni, kaip 33 metų. Minėtoji draugystė yra pašelpinė. Susirinkimai atsitubina kas 2 valandą po pietų kožną mėnesį ketvirtame nedėdienyje svetainės Stif Hall. Tai-gi malonės site ateiti prisirašyti.

Kasierius P. Katauskas.

LIETUVIŠKA MOKYKLA.

*Šiuomi turiu už garbę pranešti, plačiam Clevelando jaunimui, jog panedėlio vakare ant 7 p. m. 20 d. kovo ant bažnytinės svetainės atsidarys vasarinis kursas lietuviškų klesų, kur bus mokinama lietuviškoj kalboj gramatika, muzikos teorija — gaidos, o jeigu rasis norinčių, tai ir istorija ir geografija. Mokestis vyrams \$2.00 o merginoms \$1.00 į mėnesį. Taip-gi reikės nusipirkti knygas ir popierą. Malonės site kuoskaitlingiausiai susirinkti nuo pat pirmos dienos, nes paskui bus sunku prisivyti tolyn pažengusius mokinius.

V. Greičius, mokytojas.

Kovo 12 d. ant Popovyčiaus svetainės atsibuvo L. Piliečių Sąjungos prakalbos. Ponas J. J. Žilinskas perstartė kalbėtoja p. P. J. Purvį, kuris kalbėjo apie pilietystę, ragindamas visus lietuvius tapti piliečiais ir nurodė kokią naudą atneša tiems, kurie yra piliečiais Suv. Val. Kalba buvo užimanti ir pamokinanti.

Taip-gi kalbėjo anglas p. J. W. Reynolds. Jisai aiškino, jog visims lietuviams reikėtų būti piliečiais. Norintiems išsiimti popieras Reynolds su mielu noru pagelbėsia.

Toliaus p. P. J. Purvis rišo klasimus apie pilietystę. Ant visų klausimų nuosekliai

atsakinėjo. Tik tai tulas J. Rimkus atsistojo vyduroj aslos pradėjo šaudyti nereikalingus klausimus apie religiją, kurie buvo visai ne vietoj, kas išsivystė į neigistinus ginčus ir nuvedė visus nuo vakaro tēms. Reikėtų lietuviams syki ant visados įvykdinti tą pradžią, kad nebūtų viskas maišoma, kaip kopustai su žirniais. Eina kalba apie pilietystę, tai ir užbaigti apie pilietystę, eina kalba apie mokslą, tai ir užbaigti apie mokslą. Tasyk išvengtume tų nesmagumų ir pairučių.

Šaltame ir audrotame ore kiekvienam yra malonu pamatyti saulutę. Turbut visame pasaulyje nėra žiauresnių audrų, kaip mūsų tėvynėje Lietuvoj. Tai-gi jų saulutė yra mūsų aukos. Tai yra labai gražus paveikslas, kurie kas kart tankiaus apsirėškia mūsų viengenių rengiamuose visokios rūšies pasilinksminimuose, butent, rinkimas aukų nukentėjusiems nuo karės. Štai vienas tų pavyzdžių:

Kovo 6 d. atsibuvo vestuvės A. Antanaičio su p-le S. Jasiulioniuke. Po vakarienės, sulyg jaunųjų ir visų susirinkusių noro tapo suaukauta \$8.70 nuo karės nukentėjusiems. Aukavo sekanti.

Po \$1.00: Jaunieji A. Antanaitis ir S. Antanaitienė, M. Jasiunas, J. Jasiulionis ir A. Kranauskas.

Po 50c.: P. Laučiūnas, M. Valantinas ir J. Kriščiūnas. Smulkių aukų \$1. 70c. Viso: \$8. 70. Aukos perduotos Tautos Fondo iždininkui.

Ilgo ir laimingo gyvenimo jouniemsiems. Aukautojams ačiū.

Vestuvėse buvęs.

Kovo 13 d. Lietuvos Vyčių 25 k. turėjo Popovyčiaus svetainėje savo susirinkimą. Kuopos pirmininkė p-lė O. Žvingiliutė atidarė susirinkimą. Prisirašė tik 54 nauji nariai. Į tą skaitliū įeina ir mums žinomas kalbėtojas, p. P. J. Purvis, Baldwin-Wallace College, Berea, O. matematikos mokytojas, kuris kartu mokinas ir kitus mokina. Todėl, kaip studentą, nutarta paliuosunti nuo mokesčių ir išrašdynti jam "Vyti."

Kovo 13 d. C.L.T.Ch. Dr. laikė mėnesinį susirinkimą. Naujų narių prisirašė 39. Gal pirmu kartu, kaip ta draugystė gyvuoja, prisirašė tiek daug narių.

Moterų draugystės komitetai užprašė dalyvauti su dainomis jų iškilmingame apvaikšiojime dešimt metų sukaktuvių. Draugystė noriai prisizadėjo. Taip-gi tapo išrinkti komitetai rengimui gegužinės ekskursijos į Berea O., kur p. P. J. Purvis, Baldwin-Wallace College matematikos mokytojas, žadėjo parūpinti puikią vietą dėl pasilaukinėjimo.

Kovo 20 d. Tautos Fondo skyrius turės savo mėnesinį susirinkimą Šv. Jurgio parapijinėje svetainėje. Visi išrinktieji iš draugystės komitetai ir kurie norite darbuotis dėl nukentėjusių nuo karės, atsilankykite vakare 7: 30.

AR ŽINOTE

Naują ir Geriausią
Saldumynų Krautuvę?

Kas atsilankys pas mane, bus pilnai užganėdintas. Laikau visokius saldumynus. Didžiausias pasirinkimas įvairiausių saldinių (kandies). Taip-gi krautuvė cigarų, cigarėtu ir tabako.

Jaunimui Geriausia Užega.

Karolis Bačionis
2209 ST. CLAIR AVENUE N.E.

V. ŠTAUPAS

Geriausia vieta pirmum laikrodžių, laikrodėlių, linčiugėlių, žiedų, žilų, žiedų, žilų bei steliavimui šliubiniū žiedų. Kurie tik pas mus perka, visi yra pilnai užganėdinti gerumu tavoru. Teip-gi taisome laikrodžius, laikrodėlius ir visocius dalykus auksinius bei sidabrinis. Puikus rinkinis bražalietų ir kitų gražu.

2118 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Lietuviai Tėmykite!

\$2,200—6 kambariai maudyklė. E. 49 gatvė, netoli Payne.

\$2,450—7 kambariai, maudyklė. E. 47 gatvė, tarpe Superior ir Payne.

\$2,650—8 kambariai. E. 53 netoli St. Clair Ave.

\$4,100—2 šeimynom, 10 kambarių, 2 maudyklės, netoli E. 71 ir Superior. \$1,000 ant rankos (cash).

\$3,700—2 šeimynom. Maudyklė. Netoli E. 68 ir Superior.

\$5,000—2 namu, 10 kambarių, 2 šeimynom, 2 maudyklės, skalinis stogas, dvi varandos, karštas vanduo šildo; taipogi ruma užpakalyj, 6 kambariai, maudyklė. Randa už abu namu \$50.00.

Tarpe Superior ir Payne g.

Mc. Kenna Bros.

1365 E. 55th STREET.

ATDARA VAKARAI.

Julius Witkauskas

1437 E. 25-tos Gatvės.

Jei Trokšti Apšvietos

ir sveiko maisto savo protui, tai eikite dviasavaini eliuotruotą jaunimo laikraštį

"VYTIS"

"VYTIS" yra vienatinis ir pitmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje. "VYTIS" — telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatų ir studentų. "VYTIS" rasi žiniū iš Amerikos bei Lietuvos jaunomenės gyvenimo.

"VYTIS" leidžiamas tautiškoj-katalikiškoj dvasioje. "VYTIS" leidžia Lietuvos Vyčių organizacija. Metams "Vytis" kainuoja \$1.50, pusmečiui 75c. L. Vyčių organizacijos nariams "Vytis" siunčiamas už mėnesinės mokesčio.

Prisiek savo antrašą ir už 2c. kraštos ženklė, o vieną numerį pažūrėjimui prisiunšime veltui. Visais reikalais kreipkitės šiuo antrašu:

"VYTIS"

731 W. 18th Str. Chicago, Ill.

W. WISZNIEWSKI,

SENIAUSIAS IŠDIRBĖJAS

CIGARŲ

Iš Geriausios Havanos ir kitos rūšies

Tabako Cleveland'e

UŽRUKYK SYKĖ — PIRKSI VISADOS

Užlaiko taipgi Pirmos Kliasos

PULRUM!

1024 KENILWORTH AVENUE S. W.

L. BEDNARSKI,

— PARDUODA

Namus Lotus ir Farmas

Išmainau namus arba kitokią nejudinamą savastį ant farmų.

Jeigu kas norite išmainyti namą ant farmos, ar farmą ant namo, arba jei nori pirkti namą, farmą ar liotą, kreipkitės prie:

L. BEDNARSKI,

2110 Prospect Avenue.

PUIKIŲ DOVANŲ!

kas per mane užsisakys sau lietuvišką Laikraštį. Dovanų ir laikraštį surašus išsiųsiu kiekvienam, kuris prisius savo adresą ir už 2c markę.

MAT. MILUKAS

416 Hooper St., Brooklyn, N. Y.

Jeigu tu pirksi pas Goldhamer's, tai žinokie, kad prekės ir kokybė yra gera.

L. D. GOLDHAMER & CO.

2124 ST. CLAIR AVE.

Esate Širdingai Užkviečiami
Apžiūrėti Mūsų Visą Eilę

Pavasariinių Moteriškų Bruslotų
(vaists) Pirštinių, Čėverykų, Sijonų.
Vaikams ir paaugusiems drabužių.

V Y R A M S :

Skrybelių, Kepurių, Marškinių,
Apatinių Drapanų bei Čėverykų
ir abelnai visokių naujos mados
drapanų, kurios dėvės šį pavasarį
1916 m.

Mokykla Šokių.

Yra tai viena iš geriausių mokyklių. Užtikrinu, kad išmokinu šokti geriausiai ir per trumpą laiką. Esu persitikrines, kad jaunomė, kuri lankė mano šokių mokyklą, baliuose ir šėp vakaruose nebuvo pašiepta šokiuose, bet visados skaitydavo pirmos kliasos šokėjais.

Tai-gi mylintieji išmoki gerai šokius šokti, malonėkite atsilankyti į mono šokių mokyklą, kuri randasi svetainėje ant kampo St. Clair ir E. 25-tos gatvės.

Lekcijos asibuna kiekvienos seredos nuo 7 iki 11 valan. vak.

Prof. J. F. KLIMAVIČIUS

2012 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Moterims ir Merginoms
ŽINOTINA

Ar norite gražiai ir pigiai pavasariui drabužius pasisiuti sulyg naujausios mados? Ateikite mūsų krautuvėn ir nusipirkite formas (patterns) tik už 10c. Rasite pas mus didžiųjų pasirinkimą masinių tavorų tinkamiausių dresėms, bluskoms ir t.t. Kumos, jeigu norite gražiai parėdyti kudikėlius dēl krikšto, ateikite pas mus.

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS.

Žitkevičius & Palonis Co.

2012 ST. CLAIR AVE. - CLEVELAND, OHIO

GERIAUSIOS GYDUOLĖS

DEWOYNO'S

APTIEKOSE

1653 St. Clair Av. Prie E. 17 g.

6502 Fleet Ave., Cor. E. 65th (Tod)

Čia dirba lietuvis registruotas aptiekorius — A. ŽAGARAS.

5608 Fleet Ave., Cor. E. 57th.

Čia dirba lietuvis registruotas aptiekorius — J. SMALIS.

4052 E. 71st, Cor. Harward

3878 E. 71st, Cor. Lansing

Lietuviams pas lietuvis aptiekorius galima gaut teisingus patarimus.

F. DECKER,

Gelažies Krautuvė,

HARDWARE

Didelis rinkinis Pečių, visokių sudynų, plačiausia ripkinis įvairių įvairiausių dailydėms įrankių ir t.t. ir t.t.

2155 Št. Clair Ave.

DR. I. E. JASINSKI

607 ROSE BLDG.

VALANDOS:

Nuo 11 iki 12 val. vidurdienio, ir nuo 2 iki 3 val. po pietų. Nedėliomis ant pareikalavimu.

Antras Ofisas, 1374 E. 25-tos Gatvės.

VALANDOS:

Nuo 8:00 iki 9:30 val. ryto, nuo 12 iki 1:30 po pietų ir nuo 5 iki 7 val. vakaro.

Nedėliomis: nuo 8 iki 9 ryto ir nuo 6 iki 7 vak.

Main 3518-J

Centr. 7648-K

S. RUTKAUSKAS

seniausias

LIETUVIS KRIAUCIUS

Puikiausiai pasiuva visokius vyriškus drabužius ant užsteliavimo. Teipgi valo, taiso ir prosią; viską atlieka pigiai, greitai ir gerai.

S. RUTKAUSKAS,

2153 St. Clair Ave. Cleveland, O.

V. DEBESIS

Taiso Namus ir Popieruoja Kambarius

Teip-gi užlaiko ant pardavimo kambarių popieravimui popierę, maliavos, aliejaus, šepetų ir t.t.

Apdraudžia nuo ugnės namus ir rakandus

Prieš pačias Kalėdas atidarysiu krautuvę knygų, rašomų dalykų, aiskrimo ir saldumynų.

1396 E. 33 Str. ir Sonora Ave.

Cuy. Central 6201-K